

Vienošanās līgums soda maksājumu samazināšanai

Publicēts: 29.09.2022.

Atjaunināts: 15.08.2023.

Ja VID pārbaužu laikā konstatē nenomaksātus nodokļus, nodokļu maksātājiem – gan uzņēmējiem, gan iedzīvotājiem – ir iespēja, apņemoties samaksāt nenomaksātos nodokļus, būtiski samazināt nokavējuma naudu un soda naudu, ja tāda ir aprēķināta. Jo ātrāk notiek vienošanās, jo lielāks ir šo maksājumu samazinājums.

Vienošanās līgums neatceļ pienākumu samaksāt nodokļus, bet ļauj samazināt nokavējuma naudu un soda naudu, ja VID aprēķinātie maksājumi tiek veikti labprātīgi vienošanās līgumā noteiktajos termiņos.

Par kuriem soda maksājumiem iespējams slēgt vienošanās līgumu

Vienošanās līgumu iespējams slēgt par soda maksājumiem, kas aprēķināti VID pārbaužu – nodokļu kontroles vai audita – ietvaros:

Nodokļu kontroles laikā VID izvērtē kādu konkrētu neatbilstību. Ja tiek konstatēti nenomaksāti nodokļi, VID izraksta rēķinu – nesamaksāto nodokli un nokavējuma naudu par laiku no brīža, kad nodoklis būtu bijis jāsamaksā. Ar vienošanās līgumu var samazināt šo nokavējuma naudu. Pēc nodokļu kontroles parasti netiek piemērota soda nauda; izņēmums ir situācijas, kad ir veiktas pretlikumīgas manipulācijas ar kases aparātiem – šajā gadījuma rēķinā iekļauj tikai soda naudu un šo soda naudu nevar samazināt vai atcelt vienojoties.

Nodokļu audits ir visaptveroša pārbaude būtiskas un ļaunprātīgas nodokļu nenomaksas gadījumā. Audita rezultātā papildus nodokļu maksājumiem un nokavējuma naudai piemēro arī soda naudu. Ar vienošanās līgumu var samazināt šo nokavējuma naudu un soda naudu.

Cik liels ir soda maksājumu samazinājums

Jo agrākā administratīvā procesa stadijā tiek noslēgta vienošanās, jo lielāks ir samazinājums.

Ja vienošanās līgums nodokļu kontroles gadījumā noslēgts:

līdz nodokļu kontroles rēķina izdošanai: atcelti 85% no nokavējuma naudas;

pēc nodokļu kontroles rēķina izdošanas, bet pirms apstrīdēšanas vai pārsūdzēšanas termiņa beigām: atcelti 75% no nokavējuma naudas;

tiesvedības laikā: pirmajā instancē atcelti 55% no nokavējuma naudas, bet katrā nākamajā tiesas instancē atceļamais apmērs samazinās par 10%.

Ja vienošanās līgums audita gadījumā noslēgts:

līdz VID lēmuma pieņemšanai: atcelti 60% no nokavējuma naudas un 60% no soda naudas;

pēc VID lēmuma, bet pirms apstrīdēšanas vai pārsūdzēšanas termiņa beigām: atcelti 50% no nokavējuma naudas, bet soda nauda var būt samazināta par 85% vai 50%, vai atcelta pilnībā atkarībā no pieļautā pārkāpuma;

tiesvedības laikā: pirmajā instancē atcelti 30% vai 65% no nokavējuma naudas un soda naudas atkarībā no pieļautā pārkāpuma, bet katrā nākamajā tiesas instancē samazinot atceļamo apmēru par 10%.

Kā pieteikties vienošanās līguma slēgšanai

 Veidlapa "Iesniegums vienošanās līguma noslēgšanai"

Kad jāsamaksā vienošanās līgumā noteiktie maksājumi

Juridiskām personām un iedzīvotājiem, kas veic saimniecisko darbību:

Visi maksājumi – nodoklis, samazinātā nokavējuma nauda un soda nauda, ja tāda bija – jāsamaksā valsts budžetāgada laikā no vienošanās līguma noslēgšanas dienas, katru mēnesi maksājot proporcionālu daļu no kopējās summas.

Iedzīvotājiem (fiziskām personām), kas neveic saimniecisko darbību:

Visi maksājumi – nodoklis, samazinātā nokavējuma nauda un soda nauda, ja tāda bija – jāsamaksā valsts budžetādivu gadu laikā no vienošanās līguma noslēgšanas dienas, katru mēnesi maksājot proporcionālu daļu no kopējās summas.

Sekas vienošanās līguma nepildīšanai

Ja vienošanās līgumā noteiktie maksāšanas termiņi netiek ievēroti, līgums zaudē spēku. Šādā gadījumā nesamaksātajai pamatparāda daļai par visu kavējuma periodu tiks aprēķināta nokavējuma nauda vispārējā kārtībā un nokavētie maksājumi tiek piedzīti bezstrīda kārtībā.

Pārejas periods 2023.gadā

Minētie vienošanās nosacījumi pieejami tikai to nodokļu kontroļu un auditu ietvaros, kas uzsāktas, sākot no 2023. gada 30.jūnija. Agrāk uzsāktās VID pārbaudēs, kas vēl nav noslēgušās, var izmantot iepriekš pieejamās vienošanās iespējas, kas bija spēkā līdz 2023.gada 29.jūnijam.

Tiesību akti

Vienošanās līguma nosacījumi ir noteikti likuma [„Par nodokļiem un nodevām” 41. pantā](#).

<https://www.vid.gov.lv/lv/vienosanas-ligums-soda-maksajumu-samazinasanai>